

Сошинська В.Є.,
канд. наук із соц. комунік.,
доц. кафедри бібліотекознавства та інформології,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка

Soshynska Viktoriia,
Candidate of Sciences in Social Communications,
Associate Professor of the Department of Library
Science and Informology, Institute of Journalism
of Borys Grinchenko Kyiv University

УДК 007: 304: 02: 37.046 (477)

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА» ІНСТИТУТУ ЖУРНАЛІСТИКИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

FORMATIONS STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS ON THE SPECIALTY 029 "INFORMATION, LIBRARY AND ARCHIVE SCIENCES" OF INSTITUTE OF JOURNALISM OF BORYS GRINCHENKO KYIV UNIVERSITY

Анотація. Подано трактування поняття «компетентність» та «компетенція». Наведено дисципліни професійного спрямування, що формують комунікаційні компетенції у майбутніх фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи спеціальності 029, передбачені у підготовці бакалаврів та магістрів у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Ключові слова: компетентність, компетенція, спеціальність 029, навчальні плани, дисципліни.

Abstract. The article represents interpretation of the concept "competence" and "competency". It introduces the professional disciplines that form communication competence of the future specialists of information, library and archives sciences on the speciality 029, that are provided by the bachelor and master educational programs of Borys Grinchenko Kyiv University.

Keywords: competence, competency, specialty 029, educational programs, disciplines.

Вступ. *Актуальність.* Останнім часом, після прийняття Закону України «Про вищу освіту» (2014) академічна громадськість зосереджена на особливостях компетентнісного підходу до створення та реалізації нових освітніх програм, що своєю чергою отримує продовження у розробці навчальних планів, робочих навчальних програм укладах вищої освіти.

Трактуючи поняття «компетентність» та «компетенція», багато науковців схиляються до думки, що за принципом побудови тезауруса слід використовувати «компетентність» як загальне поняття, «компетентності» як широке поняття, а «компетенція» як більш вузьке (знання, вміння, навички).

Формування комунікаційних компетенцій здобувачів вищої освіти можна розглядати як на різних рівнях їхньої підготовки, так і в межах різних галузей знань та спеціальностей. Спільним є те,

що завдяки компетенціям створюється та розвивається професійний потенціал майбутніх фахівців у сфері комунікацій, що трансформується у результати навчання.

Дескриптор «комунікація» було вибрано експертами, які розробляли індикатори освітніх рівнів, як в рамці кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти, Європейській рамці кваліфікацій для навчання впродовж життя, так і в Національній рамці кваліфікацій в Україні [1, с. 28–30].

Визначення загальних та фахових компетенцій, сукупність яких становить необхідну професійну компетенцію випускників-бакалаврів реклами та зв'язків з громадськістю Київського університету імені Бориса Грінченка (далі – Університет Грінченка), подано у статті Г. В. Горбенко [2, с. 8].

В Університеті Грінченка також проводиться підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-про-

фесійною програмою 029.00.02 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». За новим навчальним планом 2017 року [3] передбачено чотири дисципліни, які спрямовані на формування загальних компетентностей, та двадцять дві, що формують спеціальні (фахові, предметні) компетентності у студентів впродовж навчання. Термін навчання – 3 роки 10 місяців, освітня кваліфікація, що присвоюється – бакалавр з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Аналізуючи перелік дисциплін, внесених до плану, слід відмітити ряд дисциплін професійного спрямування, що передбачають формування комунікаційних компетенцій у майбутніх фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Серед них: «Аналітико-синтетичне опрацювання і каталогізація документів» (6 кредитів), «Проектна діяльність бібліотек, архівів та інформаційних установ» (5 кредитів), «Менеджмент бібліотечно-інформаційної та архівної галузей» (6 кредитів), «Маркетинг інформаційних продуктів і послуг» (4 кредити) тощо.

Комунікаційна компетенція отримуються через програмні результати навчання, що включають сукупність знань, умінь, навичок, способів діяльності, процесів, які стосуються наведеного вище переліку дисциплін. Вона є основою для подальшої підготовки фахівців, наприклад, на другому (магістерському) рівні з цієї самої спеціальності.

За новим навчальним планом 2017 року [4], що регламентує підготовку магістрів в Університеті Грінченка за спеціальністю 029 (термін навчання – 1 рік 4 місяці), передбачено, як і в попередньому навчальному плані 2016 року, навчальну дисципліну «Наукові комунікації» (6 кредитів). Це дозволяє здобувачу вищої освіти поглибити теоретичні та практичні знання, уміння, навички, в т. ч. удосконалити комунікаційну компетенцію на рівні, що буде відповідати інноваційному характеру професійної діяльності, з можливістю її застосування у відкритому доступі. Слід пам'ятати, що наукова комунікація – це основа комунікаційних компетентностей, які формуються впродовж життя, як і комунікаційні зв'язки між науковцями на різних рівнях.

Сошинська В. Е., канд. наук из соц. коммуник., доцент,
Институт журналистики
Киевского университета имени Бориса Гринченко

ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАЦИОННЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ У СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ 029 «ИНФОРМАЦИОННОЕ, БИБЛИОТЕЧНОЕ И АРХИВНОЕ ДЕЛО» ИНСТИТУТА ЖУРНАЛИСТИКИ КИЕВСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ БОРИСА ГРИНЧЕНКО

Аннотация. Подано роз'яснення понять «компетентність» і «компетенція». Приведено дисципліни професійного напрямлення, которые формують комунікаційні компетенції у будучих спеціалістів інформаційного, бібліотечного і архівного дела спеціальності 029, передвиденные для підготовки бакалавров і магістрів в Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Ключевые слова: компетентність, компетенція, спеціальність 029, учебные планы, дисциплина.

Список літератури

1. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 168 с.
2. Горбенко Г. В. Розвиток професійних компетентностей бакалаврів реклами і зв'язків з громадськістю / Г. В. Горбенко // Інтегровані комунікації. – 2016. – Вип. 1. – С. 6–9.
3. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою : галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», освітня програма 029.00.02 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» ; освітній рівень: перший (бакалаврський) / Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2017. – 4 с. – Машинопис.
4. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою : галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», освітня програма 029.00.02 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» ; освітній рівень: другий (магістерський) / Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2017. – 3 с. – Машинопис.

Reference list

1. Rashkevych, Yu. M. (2014), *Bologna Process and New Paradigm of Higher Education: a Monograph*, Vydavnytstvo Lvivskoyi Politekhniky, Lviv, 168 p.
2. Gorbenko, G. V. (2016), "Development of bachelors' professional competencies on advertising and public relations", *Intehrovani Komunikatsii [Integrated Communications]*, vol. 1, pp. 6–9.
3. Curriculum on Education of Higher Education Students on Educational-Professional Program: the Discipline 02 "Culture and Art", the Specialty 029 "Information, Library and Archive Sciences", the Educational Program 029.00.02 "Information, Library and Archives"; the Educational Level: First (Bachelor Degree) (2017), Boris Grinchenko Kyiv University, Kyiv, 4 p.
4. Curriculum on Education of Higher Education Students on Educational-Professional Program: the Discipline 02 "Culture and Art", the Specialty 029 "Information, Library and Archive Sciences", the Educational Program 029.00.02 "Information, Library and Archives"; the Educational Level: Second (Master Degree) (2017), Boris Grinchenko Kyiv University, Kyiv, 3.

Подано до редакції 25. 12. 2017 р.